

ОЗНАКИ часу

SIGNS OF THE TIMES

№1 (69) 2011

Церква Божа: яка вона?

с. 4

Хліб свій пускай по воді

с. 10

У яку церкву прийшов би
сьогодні Христос?

с. 13

Чи ти в Плані Божому

Євген КУЧЕРЯВЕНКО

Церква. Кожен сприймає по-різному її сенс і призначення. Для одного – це офіційна організація, для іншого – святе місце, куди він приходить кілька разів на рік або на місяць. Деякі ж, почувши слово «церква», відразу уявляють величні будівлі, переповнені відвідувачами. Є також і такі люди, для яких церква – це передусім сім'я. Але якою б не уявляли люди церкву, кожен розуміє головне: церква – це те місце або та група людей, де є Господь. Саме тому люди об'єднуються в церкви, з цієї ж причини ми приходимо в храм: нам необхідно відчувати присутність Божу.

Але біблійна цитата, наведена як епіграф, наstownує ще, як мінімум, на дві думки: церква – це Творіння Боже; церква – об'єкт для нападів сатани. Перша думка говорить нам про те, що Бог створив церкву. Не люди є авторами цієї ідеї, а сам Господь. А це означає, що Бог має щодо неї певні плани, розроблені ще до її створення. Друга ж частина уривка з Євангелія від Матвія переконує нас у тому, що Господь, створивши Свою церкву, оберігає її у цьому світі. Йому не байдуже, що відбувається з людьми, які є її членами, Він турбується також про збереження Істини в чистоті як Основи її створення.

А також Бог Своїм всемогутнім Провидінням знає, що в майбутньому Його церква переживатиме особливі часи випробувань, коли навіть брами аду захочуть здолати її. Але Господь не дозволить цього зробити. Тому що Він має інший план щодо нас – людей, які належать до Його церкви. Той факт, що Бог має особливі плани щодо церкви, надихає. Адже якщо я знаходжуся в Його церкві, значить Його план щодо мене – найкращий!

**«...Я збудую Свою Церкву,
і брами аду не переможуть її»
(Матв. 16:18).**

З М І С Т

- 4 Церква Божа: яка вона?
- 6 Легше розщепити атом,
аніж побороти забобон
- 8 О, матері, ваші молитви чує Бог!
- 10 Хліб свій пускай по воді
- 12 «Ось Я стою під дверима і стукаю...»
- 13 У яку церкву прийшов би сьогодні
Христос?
- 16 Розвиток церкви через її служіння
- 18 Прикrostі пророка
- 20 Підліток і церква
- 23 Небесні промені в Красному Лучі

4

10

13

Відповідальний за випуск
директор видавництва
Василь Джулай

Головний редактор
Лариса Качмар

Відповідальний редактор
Євген Кучерявенко

Редакційна колегія:
В. В. Алексєєнко
Л. Т. Волощук
П. І. Кирилюк

Коректура
Інні Джердж
Людмили Шаповал

Художній редактор
Тетяна Романко

Верстка
Тетяни Романко

Відповідальна за друк
Тамара Грицюк

Реєстраційне свідоцтво
№ 51 КВ від 10 вересня 1993 р.

Здано в набір 15.01.2011
Підписано до друку 25.02.2011
Формат 60х84 1/8.
Папір крейдяний.
Офсетний друк. Ум. друк. арк. 1,8.
Наклад 2300 прим.
Друкарня видавництва
«Джерело життя».

Адреса редакції:
04107, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10-а
Телефон: 428-84-38

© 2011, журнал
«Ознаки часу»

Ісус створює Свою Церкву

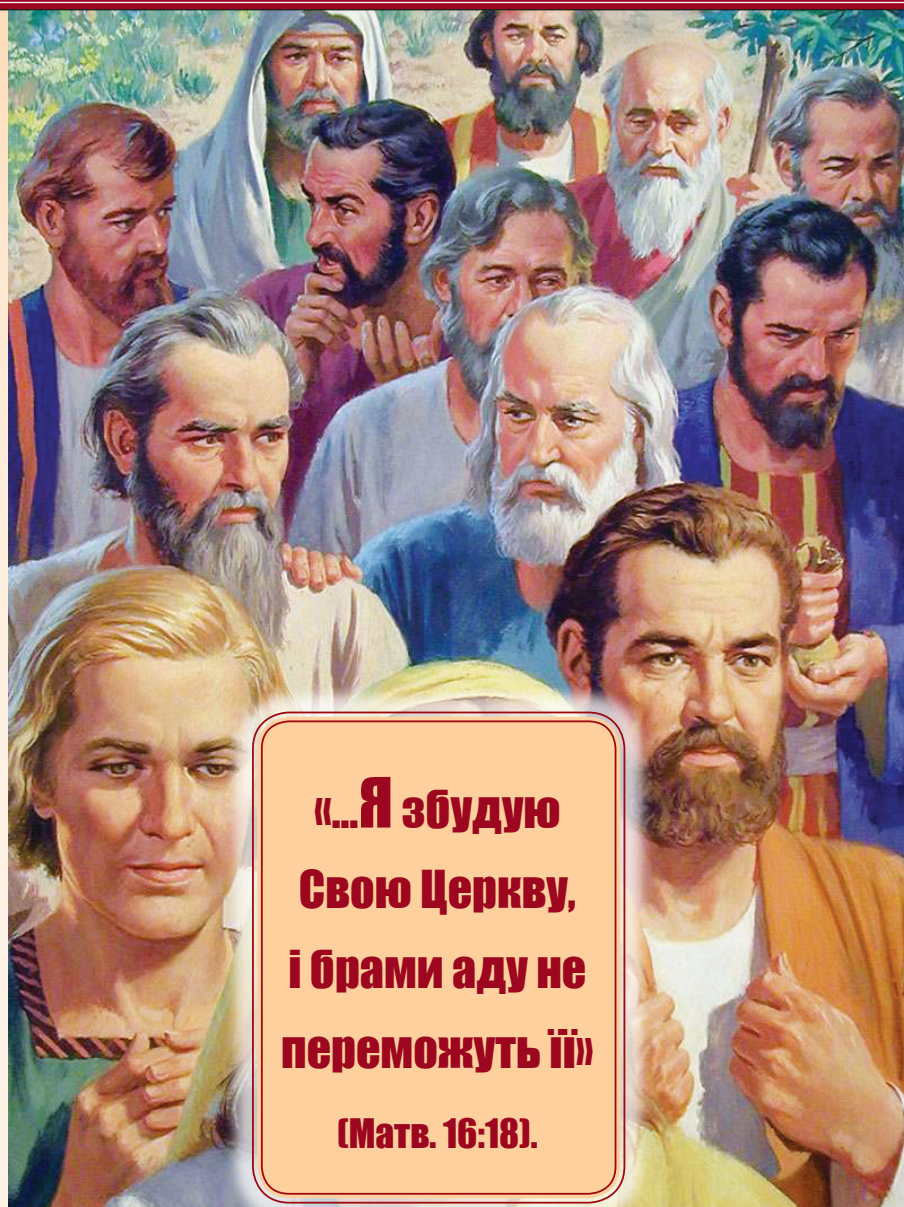
Ісус ніколи не говорив неважливих речей. Також Він не давав обіцянок, яких би не виконав. Сотні тисяч слів було написано про значення сказаного в Матв. 16:18, 19, про це можна було б написати ще безліч сторінок, значення цих віршів неможливо переоцінити. Під час дослідження свідчень Євангелія стає цілком зрозуміло, що Ісус створив щось більше, ніж ще одну школу богослів'я: Він прийшов для того, щоб започаткувати спільноту чоловіків і жінок, якими править сам Бог. Ісус повинен був організувати релігійне суспільство і стати його Главою. Як Месія, призначений Богом, Він збирав навколо Себе Останок. Месія без спільноти був кимось немислимим для юдейської свідомості. Такі поняття, як учні, останок і месіанство, були тісно пов'язані з поняттям нової спільноти, народу Божого, що є важливим скарбом Месії.

Спочатку Ісус обрав дванадцятьох, «яких і назвав апостолами» (Луки 6:13) і яких виділив, «аби були з Ним, і щоб посылати їх проповідувати» (Марка 3:14). Він покликав їх для виконання конкретних планів (Марка 6:7-13; Луки 10:1, 17-20). У свою чергу, вони повинні були молитися Господарю жнив, «щоб послав робітників на Свої жнива» (Луки 10:2) з тією ж метою. Служіння Христа було спрямоване на створення конкретної спільноти.

Першопочаткове значення слова «церква» пов'язане з новозавітнім словом *екклесія*, де *ек* означає «з» або «від», а *клесіс* – «викликати» або ж «покликати». Але цей термін, судячи з його використання Ісусом в передбаченні Своєї роботи у світі і вживання пізніше щодо звершеного факту, очевидно, означає більше ніж просто факт покликання кого-небудь. Це не просто відокремлення від світу, як відділення руди від пласта її залягання. Тут присутня ідея побудови, сполучення і створення з окремих сутностей певної єдності, коли люди стають одним цілим.

Церква є вищою точкою людського привілею

Обіцянка Святого Духа була для учнів гарантією того, що Церква буде

**«...Я збудую
Свою Церкву,
і брами аду не
переможуть її»
(Матв. 16:18).**

Церква Божа: яка вона?

Валерій РЯБОЙ

створена. Зрозуміло, вони були пригнічені, коли Ісус повідомив, що Він залишає їх. Його присутність була тими узами, які поєднували їх. Учням здавалося, що без Нього вони розпадуться і розсіються. Святий Дух мав запобігти цьому. Він повинен був зробити більше: об'єднати їх у живий, органічний союз між собою і з Христом. Він мав побудувати Церкву. Він обов'язково прийде і залишиться назавжди. Зішестя Духу Святого в день П'ятидесятниці мало стати поверненням Учителя до Своїх учнів. Тому Ісус говорить: «Я не кину вас сиротами, Я прибуду до вас! Ще недовго, і вже світ

Мене не побачить, але ви Мене бачити будете, бо живу Я і ви жити будете!» (Івана 14:18, 19).

Другий розділ Дій – це місце зустрічі обіцянки і здійснення. Те, про що говорив Ісус, тепер реалізувалося. Перетворення боязких учнів, зніяковілих і розчарованих, у відважних і здатних переконувати благовісників; перетворення багатьох насмішників і супротивників у прибічників Христа; дивовижна радість, любов і єдність великої групи людей, до цього, можливо, не знайомих між собою, – все це пояснювалося появою Церкви, створеної Христом у Дусі.

Уся Його мудрість, потужна сила і любов Господня текли в ній через людську річку життя для оновлення землі. Ми бачимо цю річку, помічаємо, як вона розширюється, пропускаючи всюди цей небесний потік у світ. Люди усіх рас і народів, усіх класів «закликаються» і разом вбудовуються в живий організм, котрий дихає і сповнений загальної віри та поривання. І ми усвідомлюємо, що Ісус робить ту велику справу, яку Він обіцяв зробити: Він створює Свою Церкву всесвітнього масштабу.

Вірність Церкви Останку

Пророчий план історії Церкви, записаний апостолом Павлом в 2 Сол. 2, зосереджує наші погляди на релігійному відступництві на чолі з «людиною гріха» або «беззаконником». Відступництво відбуватиметься в новозавітному храмі Божому на землі, усередині Церкви як установи, і воно продовжуватиметься до славного повернення Христа: «Хай ніхто жодним способом вас не зведе! Бо той день не настане, аж перше прийде відступлення, і виявиться беззаконник, призначений на погибель, що противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами, так що в Божому храмі він сяде, як Бог, і за Бога себе видаватиме» (2 Сол. 2:3, 4). Це пророцтво створює важливу сполучну ланку між Даніїлом і Об'явленням, котре прояснює багато питань.

Зміст вісті апостола Павла в 2 Посланні до Солунян очевидний: коли зазнає занепаду Римська імперія, прихід антихриста вже ніщо не стримає. Отже, антихрист повинен негайно відкритися в наступну епоху, яку прийнято називати Середньовіччям. Ця тривала епоха була описана Даніїлом як час, часи і півчасу, або три з половиною роки пригноблення святих Всевишнього, або вірного Останку. Цей період часу знову з'являється в книзі Об'явлення в різних формах: три з половиною часи (Об'явл. 12:14), 42 місяці (Об'явл. 11:2; 13:5) і 1260 днів (Об'явл. 11:3; 12:6). На підставі послідовно-історичного виконання пророцтв можна стверджувати, що символічні «дні» означають буквальні роки. Тобто після занепаду Римської імперії повинні були настати 1 260 бук-

вальних років відступництва. Апостол характеризує майбутнє християнське відступництво як неправдиве поклоніння, узаконене месією-суперником, котрий повстане в християнській Церкві незабаром після падіння Рима. Лише папство стало повномасштабним виконанням цього пророцтва.

Зміст вісті Останку

Використовуючи традиційний образ нареченої Господа в пророцтвах (Ісаї 54; Єзек. 16; Осія 2), Іван змальовує майбутнє Церкви Христової як гнаної жінки, котра втікає «в пустелю», де Бог годує її «тисячу двісті шістьдесят днів» (Об'явл. 12:6), або «час, і часи, і півчасу» (вірш 14). Ці пророчі періоди вказують на конкретне виконання пророцтва Даніїла про гоніння на вірних святих, які були оголошені позаконниками; мільйони вірних християн пережили великі страждання, а багато хто заплатив своїм життям за вірність Христу. Ніщо так не зашкодило християнству, як це жорстоке переслідування правління релігійно-політичної системи. Нарешті в 1798 р. римська католицька церква отримала смертельний удар.

Ця подія знаменує собою кінець 1260-річного пророчого періоду і повне виконання пророцтва. Далі апос-

тол Іван продовжує описувати, що Останок з'являється на світовій арені після періоду великого переслідування. «І змії розлютився на жінку і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді і мають свідчення Ісуса» (Об'явл. 12:17). У книзі Об'явлення вірність слову Божому і свідченню Ісуса Христа відокремлює вірних від невірних і стає причиною гонінь: заслання самого апостола Івана і мученицьку смерть інших віруючих (Об'явл. 1:9; 6:9; 12:17 та ін.). На відміну від тих, хто прийняв зображення звіра, істинний Ізраїль (Останок) прийме знак Божественного схвалення на чоло своє (Об'явл. 14:1). Вони знайдуть в собі мужність сповідувати Христа Господом своїх думок і вчинків.

Виконання біблійних пророцтв у II пол. XVIII – I пол. XIX ст. викликало потужний міжконфесійний рух, в основі якого була надія на Друге пришествя Ісуса Христа. Багато людей об'єдналися, щоб попередити світ про швидке повернення Христа. Таким чином, адвентистський* рух був воістину біблійним міжконфесійним рухом, заснованим на Слові Божому і надії на Друге пришествя. Пророцтва книги Об'явлення чітко говорять про місію Останку. Три ангельські вісті, описані в Об'явленні 14:6-12, відкривають зміст цієї звістки, яка повинна нарешті повністю і остаточно відновити євангельську істину.

Безумовно, Бог має Своїх дітей в усіх церквах нашого світу, але через Церкву Останку Він закликає Свій народ вийти з відступницьких церков і духовно приготуватися до Другого пришествя Христа. Іван свідчить, що відразу після цього останнього заклику, з яким Бог звертається до людства, Христос прийде, щоб зібрати жнива (Об'явл. 14:14-20). Ця апокаліптична перспектива спонукає віруючих християн зробити зараз щиросердий вибір на користь Христа як Господа і Спасителя, звеличити Його праведність та справу викуплення над усім світом і продемонструвати своїм християнським характером, що Христос живе в їхніх серцях і освячує їх.

* (від лат. adventus – пришествя) рух очікувачів Другого пришествя Христа.

Н

аш світ сповнений усіляких забобонів і стереотипів. Деякі з помилкових повір'їв, які сягають глибини віків, поширені й сьогодні. Наприклад, твердження про те, що дотик до жаби може викликати появу бородавок на руках або що жовтий колір зубів обов'язково свідчить про їх захворювання.

Список таких тверджень можна продовжувати без кінця. Але для їхнього існування насправді немає жодних підстав. Багато хто з тих, у кого є бородавки, ніколи в житті не торкалися жаб. А жовтуваті зуби, як і карі очі, — іноді просто вроджена особливість, і спроби вибілити їх часто наносять шкоди міцності емалі.

Величезна кількість забобонів і стереотипів склалася також щодо Бога й церкви. Наприклад, що релігія суперечить науці; що церква вимагає повного зречення світу і будь-яких стосунків з ним; що в церкві існує тільки «можна» і «не можна» та що всі рішення в житті вже при-

Андрій ГОМЕР

Втрата довіри

25 липня 2000 р. у Парижі сталася страшна трагедія. Під час зльоту з аеродрому «Шарль де Голль» розбився літак «Конкорд» авіакомпанії «Air France». Не пролетівши й двох кілометрів, він упав на невеликий готель. Загинуло 100 пасажирів, 9 членів екіпажу і 4 відвідувачі готелю. Цей літак, здатний розвинути швидкість більш ніж 2000 км/год, заслужено називали «Королем неба». Протягом 30 років експлуатації літаки цієї моделі не зазнали жодної аварії. Летіти на цьому надзвуковому літакові вважалося престижем. Більше 3 млн. пасажирів мали честь перебувати на борту «Конкорда». Але коли сталася трагедія, думка про нього кардинально змінилася.

Експлуатація «Конкордів» була призупинена до з'ясування причини аварії. Більше року проводилося розслідування, в результаті якого було встановлено, що причиною трагедії стала не технічна несправність, а металева деталь іншого літака, котра знаходилася на стартовій смузі. Під час зльоту «Конкорд» наїхав на неї.

Легше розщепити атом, аніж побороти забобон

Сьогодні, коли існує величезний спектр різних християнських напрямів, люди просто не бажають чути слово «церква».

йняті її керівництвом; що на обличчях парафіян постійно має бути усмішка або, навпаки, тільки смуток. Почувши слово «церква», багато хто вмить згадує одну з цих хибних думок, і це заважає людям хоч якось наблизитися до неї.

В уявленні деяких людей Бог постає жорстоким правителем, який тільки і намагається карати, а не милувати. Вони вбачають у Ньому суворого вчителя, котрий постійно стоїть з указкою біля дошки і більше нічим іншим не займається, як тільки повчає, як жити, і вишукує недоліки, щоб покарати і поставити двійку. Але як могло так трапитись, що в людей, які іноді навіть не мають нічого спільного з церквою, склалася така хибна думка про Бога?

Частина покритишки шини, що тріснула в цей момент, пошкодила паливний бак, а розлите паливо спалахнуло, потрапивши у форсажні камери двигунів.

Згодом сертифікат

льотної придатності було відновлено, і «Конкорд» знову здійснював польоти. Здавалося б, історію можна забути, оскільки причина аварії ніяк не пов'язана з самим «Конкордом» і ніяк не могла вплинути на престиж компанії. Але довіру людей було втрачено. Незважаючи ні на що, «Конкорд» так і не зміг повернути свою популярність. З цієї причини компанія зазнавала небувалих збитків і в 2003 р. була змушена остаточно припинити комерційну експлуатацію «Конкордів».

Як би безглуздо це не виглядало, але приблизно те ж саме сталося свого часу з церквою. Її керівники упродовж багатьох століть пригноблювали людей. Ім'ям Ісуса вони здійснювали численні тяжкі злочини проти людства. Понят-

тя «церква» асоціювалося в основному з болем і стражданням. Вона сама спричинила щодо себе появу величезної кількості скептиків, не готових прийняти її й нині. Внаслідок жорстокої політики пап римських, котрі називають себе намісниками Бога на землі, люди втратили довіру до церкви. Навіть сьогодні, коли існує величезний спектр різних християнських напрямів, люди просто не бажають чути слово «церква».

Багато хто стверджує, що щиро вірить у Бога, але до церкви жодного відношення мати не хоче. Люди вважають, що стосунки з Богом можна підтримувати й поза церквою. І вони мають рацію! Щирі, близькі стосунки з Богом не залежать від самої церкви, вони залежать тільки від людського серця. Але ж церква – це такий самий інститут, заснований Богом, як і шлюб! Так, можна мати позашлюбні інтимні стосунки, але це зовсім не те, що передбачив для нас Бог. Сім'я – це не лише комфорт і задоволення власних потреб, але й відповідальність і зобов'язання, не тільки одного перед одним, але і перед самим собою. Бог хоче, щоб наші стосунки були узаконені.

Ейнштейн проти законів фізики

Альберта Ейнштейна неодноразово номінували на Нобелівську премію з фізики. Але проблема полягала ось у чому: його відкриття були настільки революційними, що члени Нобелівського комітету просто не наважувалися присудити йому премію. Іноді його роботи повністю суперечили всім вже доведеним на той час теоріям. Однією з таких була теорія фотоефекту. Альберт пояснив експеримент фотоефекту в 1905 р., повністю ігноруючи уявлення про природу і будову світла, які до цього були встановлені наукою. До 1905 р. будову світла пояснювали виключно через модель хвилі. Це підтверджують різні якості світла, наприклад відображення, інтерференція, дифракція, поляризація.

Під час експериментів з'ясовано, що світло передає енергію на метал і таким чином з його поверхні вивільняються електрони. При цьому енергія кожного електрона пропорційна не інтенсивності світла, як вважалося, виходячи з моделі хвилі, а частоті і довжині хвилі. Цей феномен ніяк не кореспондував з моделлю світла як хвилі, тому Ейнштейн сформулював нову гіпотезу моделі квантової природи світла: світло складається не з хвиль, а з квантів (часток). Ця модель, з одного боку, прекрасно пояснює природу фотоефекту, але з іншого – радикально суперечить таким якостям світла, як відображення, інтерференція, дифракція і поляризація, котрі пояснюються моделлю хвилі.

Конфлікт двох моделей природи світла не вирішено й донині. Але саме за цю гіпотезу

через 15 років Ейнштейн отримав Нобелівську премію. Члени Нобелівського комітету чітко розуміли, що цей геній просто не може не отримати Нобелівську премію за свої відкриття, і визнали теорію фотоефекту «найнешкідливішою» порівняно з іншими його теоріями. Хоча сам текст і містив припис: «...і за інші роботи в галузі теоретичної фізики».

Будьте, як діти

Альберт Ейнштейн є еталоном геніальності XX ст. «Легше розщепити атом, аніж побороти забобон», – сказав він одного разу. Його характер і нестандартне сприйняття життя дуже влучно характеризує знаменита фотографія, на якій він показує язик. Найненависнішим словом у німецькій мові для Ейнштейна було слово «zwang»

(примус).

Усе, що він робив, не суперечило його волі. Ця людина ніколи не жила за шаблонами і не керувалася забобонами. Існує думка, що мозок Ейнштейна функціонував, як у дитини. Тому що на всі питання він сам знаходив відповіді, не задовольняючись наперед визначеними судженнями суспільства.

Іноді ми настільки заангажовані всілякими стереотипами, що потребуємо перезавантаження. Часом комп'ютери «виснуть», і щоб відновити процес, треба натиснути на кнопку «restart». Такого ж «restart» вимагає і наша свідомість: перезавантаження цінностей, пріоритетів, нового погляду на навколишній світ. Нам треба відкинути всю нісенітницю і побачити істинну сутність речей. Якщо ми будемо щирі самі з собою і людьми, ми завжди прийматимемо правильне рішення. І так щодо кожного питання. Як це роблять малі діти.

**«Запewняю вас:
якщо не навернетесь
і не станете, як діти, не
увійдете в Царство Небесне.
Отже, хто умалиться, як ця
дитина, той буде най-
більшим у Царстві
Небеснім»
(Матв. 18:3,4).**

О, матері, ваші молитви чує Бог!

Анастасія СЕМЕНОВА

**Не припиняйте
молитися за
дітей ваших,
тому що
нагорода ваша
неймовірно
велика!**

Усе розпочалося зі звичайної вечері. Обговорюючи день, радіючи зустрічі, сім'я без поспіху розповідала про всі події. Включили радіо. Зазвучав приємний голос – і Олена плавно перемкнулася на іншу хвилю. Вона вже не чула звуку голосів своїх батьків... Так починалася ця історія. І зовсім не тому, що пісня була жакливою чи слова – неправильними. Просто так усе починалося.

Наприкінці тижня Олена придбала повну збірку пісень улюбленого виконавця. Тепер навіть сусіди завжди знали, коли вона приходила зі школи, – шибки бряжчали в такт важкому року. Усі умовляння були даремні – та й хто може зрозуміти душу, почуття, бажання і мрії молодої дівчини? Та й хто взагалі знає потаємні кутки серця? Так, Ти, Боже, але Ти ж усе розумієш...

Школа приносила Олені тільки розчарування. У класі її називали католичкою, тому щосуботи дорогою до церкви їй доводилося обходити школу, щоб ніхто не побачив, куди вона йде. У церкві кожен намагався зробити зауваження – то за нафарбовані губи, то за надто коротку спідницю. Лише прийшовши додому і включивши колонки на повну гучність, Олена знаходила спокій і щастя, розчиняючись в гуркоті, звуках, сильному вокалі і піснях, які відображали бажання її душі.

Мама крадькома стежила за дочкою. Рухлива і весела в

минулому, тепер Олена часто зачинялася у своїй кімнаті, перестала ділитися секретами і довго щось писала. А з її кімнати постійно долітали рівномірні звуки «металу». Незабаром на стінах почали з'являтися плакати із зображеннями рок-співаків. Одного разу увійшовши до кімнати, мама взялася за голову. «Що сталося? У чому моя помилка?» – переживала вона, але Олені не говорила жодного слова. І тільки в тиші, коли замовкали звуки дня, вона в щирій молитві зі сльозами виливала всі свої переживання Богові, Який любить усіх.

Минали дні, місяці, роки... В Олені з'явилися нові друзі, вона, як і колись, сміялася і жартувала, але її обличчя немов скам'яніло, і лише трохи світліло, коли очі осявала усмішка.

Якось мама, прийшовши додому, явно відчула запах спиртного. «Олено, це ти?» – ласкаво запитала вона, намагаючись не злякати свою вже майже зовсім дорослу доньку. «Ти що, мамо! Ти думаєш, я п'ю? Та я нічого міцнішого за мінералку в роті не тримала! – непорушно промовила дочка. – Це все Андрій!»

Так мама дізналася, що в її доньки з'явився хлопець. Здається, Олена стала щасливішою. Але ненадовго. Дівчина влаштувалася на роботу. Їй не дуже там подобалося, але якісь гроші заробити вдавалося. Тут вона і познайомилася з Андрієм. Молодий хлопець був старший за неї на 15 років. Він цілковито зачарував молоду дівчину. Андрій хвацько возив її містом і захоплювався її веселим сміхом та дитячою безпосередністю. Олена стала для нього ідеалом чистоти, тому що не вживала спиртного, не палила, не лихословила і багато в чому перевершувала інших дівчат-конкуренсток. Та щастя тривало недовго. Дедалі частіше Андрій став

затримуватися на роботі, звинувачуючи керівництво, і Олена безцільно тинялася вулицями, викурюючи дамські сигари одну за одною, а потім старанно «заїдала» запах сухариками.

Мама здогадувалася про нові захоплення доньки, але не хотіла влаштовувати скандалів. О, велику мудрість подарував Бог матерям, – напоумлювати повірених їм дітей! Мати просто молилася, ночами і днями, навіть уві сні, благаючи Господа розтопити серце улюбленої дитини й повернути її назад до церкви.

Так, Олена приходила в церкву. Не давати ж приводу тим, хто прагне попліткувати! Але на Вечерю Господню вона не прийшла – прокинулося сумління. Як могла вона, хрещена, тепер з'явитися перед Богом із такою заплямованою, важкою, «металевою» душею?

А потім вона зустріла Льошу. Він був рок-музикантом – високим, красивим, просто мрія! І життя Олені закрутилося, мов карусель. Концерти, музика, рок-н-рол, вечірки, дорогі напої, увага хлопців – усе це захопило її в якийсь дикий, божевільний танець, в якому крутитися було і страшно, і легко. Хвиля нових відчуттів захоплювала дедалі більше, і девіз життя «Секс, пиво і рок-н-рол», який раніше здавався їй жахливим, став цілком нормальним для слуху. Одного ранку, повертаючись із вечірки, ще не цілком сприймаючи реальність, з тупим головним болем і порожнім серцем, Олена повільно пленталась додому. Туди, де цього ранку її ніхто не чекав. Туди, де вона могла знайти свій світ. Туди, де була тиша.

Звичний гуркіт музики трохи підбадьорив її. Олена випила каву, лягла в ліжко. Що буде далі? До чого все це? І скільки таке життя може тривати?

Тяжкі питання краiali її душу, рвали на шматки, а голова просто розколювалася від відчуття безвиході. Хіба Ісус зможе прийняти таку? Олена так давно не говорила зі своїм Небесним Другом, що зовсім забула звук Його ніжного голосу. А Він кликав, кликав щодня, слухаючи святі, сповнені віри молитви матері.

Олена готувалася до сесії. Навантаження з навчанням не дозволяло темним думкам атакувати дівчину, але все-таки час від часу на сторінках її щоденника з'являлися сповнені болю й печалі вірші. Друзі дивувалися: «Звідки в такій позитивній дівчині стільки мороку?» «Я виливаю морок в мої вірші, а в мені залишається тільки позитив!» – відповідала Олена, мило усміхаючись. Вона ж знала, звідки береться цей безпросвітний морок.

Жах п'ятьми став для Олени мукою. Вона жила, усміхалася, навіть стала брати участь у церковних заходах, але щоночі, залишаючись наодинці з собою, відчувала, що замість серця в її грудях б'ється камінь.

Важкий рок допомагав хоч ненадовго відчутти свободу. Музика дарувала відчуття легкості, як і знеболювальні пігулки, котрі не впливають на причини виникнення болю. Так минуло ще півроку. Льоша телефонував часто. Щоразу, побачивши його ім'я на екрані мобільного, Олена натискала кнопку закінчення розмови. Так жити більше не можна! Вона повернулася до церкви. Ніхто навіть не помітив її відсутності. Але це було не важливо.

Влітку Олена поїхала в молодіжний табір. Уперше в житті вона відчула биття серця, справжнього, здатного любити і ненавидіти, плакати і сміятися. Захвату дівчини не було меж. Вона знову жива!

Додому Олена повернулася, немов на крилах. Вона знову відчувала, жила, горіла, мріяла! «Ти змінилася! Твої

очі... вони знову блищать, твоє обличчя... воно стало живим, справжнім!» – із захватом говорили близькі.

Незабаром Олену запросили на Молодіжний з'їзд. Таку можливість вона не могла втратити. Зібравши речі, дівчина вирушила в подорож. Хто знав, що це змінить її життя? Швидко пролетіли дні з'їзду, і прийшов час повертатися додому. Спакувавши речі, всі сідали в автобус. «Що змінилося? Я так хотіла чогось більшого в стосунках з Ісусом, я так хотіла, щоб Він вибачив мене!» – думки одна поперед одної носилися в голові Олени, чіпляючись за колишні болючі рани. Сумно дивилася вона у вікно на мерехтливую неонову рекламу, на широку смугу мокрої дороги і на самотні ліхтарі уздовж траси. Раптом у голові промайнув перший рядок вірша. Так, так часто траплялося, коли приходила муза, щоб надихнути на ще один вірш, сповнений болю, але цього разу ситуація змінилася. Це був рядок про Ісуса. Гарячково схопивши сумку, Олена шукала в ній клаптик паперу. Знайшовся старий, потертий аркуш зошита...

Друга година ночі. В автобусі всі спали, лише тьмяне світло ліхтарів пробивалося крізь вікна. Пригорнувшись до скла, Олена швидко записувала нові і нові рядки. Слова склалися в рядки, рядки – в молитви покаєння, плачу, щирості, сліз і глибокого, неземного прощення. Записавши декілька строф, Олена спробувала їх перечитати. Автобус виїхав з міста і повністю занурився в п'тьму. Але тепер це не лякало. Адже у дівочому серці засяяло небесне, велике, славне, рятівне світло. З очей покотилися сльози щастя, яких вона ось уже два роки не відчувала. Здавалося, небо схилося над землею, простягаючи пробиті люблячі руки. «Не бійся. Я люблю тебе. Я прощаю тобі. Ти – Моя!»

О, велика сила материнської молитви! Скільки сліз бачили ви, матері, скільки ви перестраждали! Але знайте, щирі молитви, благання, котрі ви невпинно спрямовуєте до Божого престолу, почуті на Небесах. Нехай зміцняться ваші руки і коліна, схилені перед Богом, тому що за всі ваші муки вас чекає неперевершена радість!

ХЛІБ СВІЙ ПУСКАЙ ПО ВОДІ

Віталій ЛАТУХІН

**«Хліб свій
пускай по воді,
бо по багатьох днях
знов знайдеш його»
(Еккл. 11:1).**

Служити в лавах Радянської армії віруючому було нелегко, але обов'язково. А якщо він відстоював біблійні принципи, такі як дотримання суботи і вживання м'яса чистих тварин, то це створювало додаткові труднощі й переживання. Раціон у такому разі переважно складався з житнього хліба, іноді білого, 20 г вершкового масла, компоту, чаю з цукром, а на вихідні та свята давали яйце.

Одного разу зі мною сталася така ситуація. Невелика група солдатів, яку я очолював, перебувала у тривалому відрядженні за 150 км від основного місця служби. А в сусідньому селищі проживали старенькі батьки командира частини, котрі потребували допомоги: дров нарубати, води принести тощо. Оскільки я був віруючим, командир довірив мені піклуватися про його батьків. Отож, у п'ятницю я отримав відрядження і міг вирушати. Залишивши штаб частини, я вирішив не їхати на нове місце служби в суботу, а попрямував до сусіднього великого міста, де була церква, щоб відвідати богослужіння, а вже в неділю планував взятися до роботи.

Вечір п'ятниці і впродовж суботи я спілкувався з віруючими братами й сестрами,

був на богослужіннях, де отримав великий заряд духовності (така можливість траплялася дуже рідко), а потім останньою електричкою поїхав до своїх товаришів по службі. На передостанній станції у вагон зайшов військовий патруль. Оскільки у вагоні людей було мало, а з солдатів — тільки я, вони попрямували прямо до мене. Я спокійно дістав посвідчення про відрядження і подав начальникові патруля. Як же я здивувався, коли він помітив у документах неточність, про яку я і не підозрював. Виявляється, солдат-секретар, пишучи документ, зазначив неправильну дату: «Відрядження дійсне один місяць, з 12 березня по 11 березня» (замість «по 11 квітня»), а командир, підписуючи його, не помітив цього. Хоча це була проста механічна помилка, патруль визнав документ недійсним. Мене відвели в комендатуру і помістили в камеру для тимчасово затриманих. Зазвичай за ними приходили з частини вже наступного дня, але я знав, що мене заберуть нескоро, адже наш прапорщик на декілька днів поїхав з частини. Отож, я мав провести в камері дві доби.

Для тимчасово затриманих харчування взагалі не передбачалося. Минула довга, холодна перша ніч на дерев'яних нарах

поміж солдатів, котрі добре випили. Уранці всіх затриманих забрали у військові частини, і я залишився один. Темно, холодно, сиро, в шлунку порожньо, і протриматися треба ще декілька діб. Я молився, щоб Господь втрутився в цю ситуацію і підтримав мене.

Через якийсь час я почув за дверима розмову коменданта з черговими солдатами: начальник мав на деякий час відлучитися. Коли він пішов, один з солдатів-охоронців почав збиратися в магазин за цигарками. Він запитав, що мені купити. Я попросив хліба й молока або кефіру. Хлопці принесли мені два батони та пакет молока. Як я славив Бога і дякував Йому за цю дивовижну відповідь на молитву! Я швидко розправився з молоком і одним

запас і самому залишитися ще добу голодним?»

З розмови хлопців я дізнався, що сьогодні увечері їхня частина заступає на чергування в комендатуру і їх обов'язково звільнять. У мене була сильна спокуса не пропонувати їм свій запас їжі, оскільки увечері вони вже будуть ситі, а мені ще довго мучитися в КПЗ. До того ж вони вживають різну їжу, а я – увесь час один хліб. Та й чи оцінять вони мій «сухий» батон, адже мріяли поїсти по-святковому? Вислухавши їхні голодні скарги, я запитав: «Їстимете хліб?» Вони здивовано глянули на мене і сказали: «Ти що, знущаєшся з нас? Де ти візьмеш хліб?» Вони думали, що я жартую. Звідки в мене, затриманого, може взятися хліб? Та й навколо одні стіни. Саме питання

**«Втім, хто сіє скупю, той скупю і жатиме,
а хто сіє щедро, той і щедро пожне»
(2 Кор. 9:6).**

батонком. Але що робити з другим? Сидіти ще довго, хліб знадобиться, але зберігати його в камері не можна. Повернувшись, комендант може побачити його, і тоді дістанеться і мені, і хлопцям. Куди ж заховати? Чотири голі стіни, бетонна підлога і невелике дерев'яне підвищення на всю ширину камери, як сцена. Оглядаючи темні стіни і стелю, я звернув увагу на нерівності в одному з кутків стелі. Засунувши один кінець батона в куток, а інший – у цю нерівність, я підвісив свій запас під стелею. У напівтемряві його не розгледіти! Тепер буде чим підкріпитися увечері!

У другій половині дня за дверима почувся шум, розмова. Я зрозумів, що затримали нових порушників. Через декілька хвилин клацнув засув і увійшло троє хлопців. Вони виглядали засмученими, адже щойно отримали звільнення і планували зайти в кафе, щоб смачно пообідати, але їх затримав патруль. Голодні, вони почали скаржитися на невіддале звільнення і порожні шлунки. «Що робити? – думав я. – Віддати їм свій

здавалося їм дивним. Я повторив його. Хлопці здивувалися ще більше.

Коли я став на підвищення і потягнувся в темний кут до стелі, вони, стежачи за мною, завмерли. Побачивши в моїх руках свіжий батон і відчувши його запах, солдати, все ще не вірячи своїм очам, невимовно зраділи. Хлопці були дуже вдячні за пригостання. Незабаром їхні друзі заступили в наряд по комендатурі і звільнили товаришів. Прощаючись зі мною і знаючи, що мені доведеться сидіти тут ще довго, вони пообіцяли прислати мені свої пайки з вечері. Але я, чесно кажучи, не чекав і не сподівався на це. А за кілька годин двері в камеру відчинилися, і охоронці передали мені не лише хліб, але й цукор і олію.

Так я цілком несподівано ще раз переконався в точності Божих обітниць: «Хліб свій пускай по воді, бо по багатьох днях знов знайдеш його» (Еккл. 11:1). Слава нашому вірному і люблячому Богові! Не сумнівайся і ти, мій друже, у вірності Божих слів!

Істинні багатства

На думку наших сучасників, основними ознаками успіху є: багатство, влада, популярність. Проте Господь може дати нам більше. І якщо ми діти Божі, пише апостол Павло, «то й спадкоємці, – спадкоємці Бога і співспадкоємці Христа» (Римл. 8:17). Нам часом важко буває зрозуміти глибину цієї думки, її значення: бути спадкоємцями Христовими. Адже це диво, справжнє диво! Воно змусить збліднути від заздрості королів і принців, султанів та інших земних владик. «Спадкоємці Христові» – це не просто мовний зворот, гіпербола чи ліричний відступ. Апостол Павло, ніби продовжуючи цю думку, пише до коринтян: «Тому хай ніхто не хвалиться між людьми, бо все воно ваше... чи світ, чи життя, чи смерть, чи теперішнє, чи майбутнє – все ваше! Ви ж – Христові, а Христос – Божий» (1 Кор. 3:21-23). Саме така приналежність Христу перетворює кожного з нас в особливих істот.

Мільйони людей слідують за всілякими жадібними до грошей гуру, шукають особливих методів впливу на самих себе й на інших з єдиною метою – панувати. Вони вважають, що Біблія належить минулому, а Христос – померлий Бог. Неправда! Христос живий! Він розділить Своє Царство з усіма, хто слідує за Ним. Незбагненно, чи не так? Проте це так. Апостол Павло стверджує, що Господь Бог «нас... оживив разом із Христом... і воскресив з Ним, і в Ісусі Христі посадив разом на небесах» (Ефес. 2:5, 6). Усі земні володіння тьмяніють поряд із блиском цього Небесного Царства. Апостол нічого не вигадував. Звертаючись до Ефесян, він бере за основу обіцянку Ісуса Своїм учням: «Запевняю вас... коли сяде Син Людський на престолі Своєї слави, сядете й ви на дванадцятьох престолах, щоб судити дванадцять племен Ізраїля» (Матв. 19:28). Ці слова були звернені до апостолів. Для нас із вами сказаного навіть занадто багато. Мені особисто достатньо жити у світі, де не буде зла, страждання, несправедливості, смерті. Там я зможу зустріти всіх, хто був мені дорогий у цьому житті, та найголовніше – Того, Кому я вірив і Кому служив. Господь обіцяє нам: ми будемо в тому новому світі не туристами, а повноправними громадянами.

Тож не будемо підходити до оцінювання успіхів із матеріалістичних позицій. Вони ненадійні. Учимося дивитися вище, тому що врешті-решт успіх, наш успіх, виявиться передусім у вічності.

«Ось Я стою під дверима і стукаю...»

Марія
БАДАРДІНОВА

«Ось Я стою під дверима і стукаю. Якщо хто почує Мій голос і відчинить двері, то Я ввійду до нього і буду вечеряти з ним, і він зі Мною» (Об'явл. 3:20).

Моя мама була типовою радянською дівчиною (правда, з нетиповим для того часу іменем Леся) – комсомолка, спортсменка і, зрозуміло, цілковита атеїстка. Завжди була передовиком праці, майже відмінницею, активісткою. Для Бога в такому насиченому житті, спрямованому на побудову комунізму, часу не залишалося. «Релігія – опіум для народу». Проте СРСР розпався, «світлого майбутнього» так і не побудували, а в житті було багато проблем, як і в будь-якої людини. А ще були питання. Багато-багато питань, а де шукати відповіді – незрозуміло.

Одним з найскладніших було питання про існування Бога. «Якщо Він є, – роздумувала мама, – тоді звідки у світі стільки зла? І як Він може спокійно дивитися на те, як люди мучаться в пеклі? Як люди можуть вірити в такого жорстокого Бога?» Спробувала читати Біблію – нічого не зрозуміло. Чимось нагадувало улюблену з дитинства книгу «Міфи і легенди Давньої Греції». Казки якісь!

Дуже обурила маму історія про Ноя та Хама: Ной сам напився, а сина ні за що прокляв! Звідки ж їй було знати про тонкощі допотопної і післяпотопної цивілізацій? Ці пошуки привели її до одного православного священика, який порадив Старий Завіт взагалі не читати, тому що від нього «можна збожеволіти». Але мамі це видалося дивним: якщо так, то навіщо тоді цю частину взагалі друкувати? Напливали думки, що вона єретичка, якась неправильна, якщо розмірковує не так, як усі. Так і не знайшовши відповідей, мої батьки вирішили просто охреститися в традиційній церкві.

Після хрещення мама, як новоспечена православна, вирішила піти в храм і поставити свічки за здоров'я живих членів нашої сім'ї і за упокій померлих. Проте, зайшовши в храм, розгубилася: в нашій сім'ї не було церковних людей, тому їй ніхто не сказав, що в храмі свічки не підписані, а треба знати, з якого боку які ставити. У цей час повз нас проходила черниця, і мама вирішила запитати у неї, як поставити свічки. Те, що відбулося наступної миті, і стало переломним моментом в її релігійному житті. Черниця глянула на неї з неприхованою злістю й презирством і люто прошипіла: «Що, як чинити розпусту – добре знаєте, а куди свічку поставити – ні?!» Приголомшена мама розплакалася і тремтливими руками склала обидва обережки свічок до купи і втиснула, не усвідомлюючи з якого боку, і сказала, що більше ніколи її нога не ступить на поріг храму.

І ось настав 1995 р. В Україну приїхав Джон Картер зі своєю дивовижною програмою з біблійної археології. Нам принесли запрошення, і в очах хлопчика, який його вручав, було щось таке, що мама просто не могла йому відмовити. А що коли вона нарешті знайде відповіді на свої питання, що якщо спробувати ще раз? Батьки вирішили відвідати програму. А наступного дня почалося щось неймовірне. Як тільки прийшов час виходити з дому, мамі стало дуже-дуже зле. Жакливі спазми в шлунку змусили її

лягти в ліжко. Трохи полежала – відпустило. Мама знову встала, щоб піти на програму, – знову той самий біль. І так кілька разів. Аледесь в глибині душі вона мала вперте бажання піти, піти за всяку ціну! І тоді мама нишком, як уміла, помолилася. Попросила Бога дати сил і сказала, що дуже хоче знати правду і впізнає її. Тоді біль відступив і більше не повертався. Так вона потрапила у світ Божих істин.

Коли я запитала її, як вона зрозуміла, що почуте є істиною, мама не змогла відповісти напевне. Вона сказала: «Я просто дуже хотіла знати правду, і коли мого серця торкався Святий Дух, я усе це вбирала в себе, не ставлячи зайвих питань, настільки очевидно це було. До того ж все збіглося з історичними фактами, з Біблією (вдома вона усе перечитувала і перевіряла ще раз), і я нарешті побачила не Бога-тирана, а люблячого Отця».

Особливо маму вразила лекція про Божу любов і жертву Ісуса. Вона відразу ж прийняла Його як Спасителя. Потім була тема про загробне життя, під час якої нарешті вона отримала відповідь на суперечливі думки, що мучили її, про Божу любов: адже пекло – це не вічні муки! Дух Пророцтва викликав взагалі повний захват – мама вставала навіть ночами, щоб дочитати «Велику боротьбу». Якимось дивовижним чином її сумніви розвіялися під дією Божого Духу і Його Слова. Так мама стала членом Церкви Адвентистів Сьомого Дня.

«Ось Я стою під дверима і стукаю...» – сказав Христос. Він дуже наполегливо стукав у двері серця моєї мами, і вона почула Його і впустила. Мабуть, це яскрава ілюстрація до притчі про сіяча з 13-го розділу Євангелія від Матвія. Насіння істини впало в добру землю і проросло. Хто ж підготував її? Сам Святий Дух, який сьогодні продовжує звертатися до тисячі людських сердець, котрі не знають Бога. Тому ставлячи питання про те, чи варто молитися про неохочих знати щось про Бога, я завжди згадую мамину історію і відповідаю: «Так!»

У яку церкву прийшов би сьогодні Христос?

Олексій ОПАРІН

«Бо один є Бог і один Посередник між Богом та людьми — Людина Ісус Христос» (1 Тим. 2:5).

Представники майже усіх релігійних конфесій чекають на Друге пришестя свого Господа. А це більше двох мільярдів християн. Але в Біблії наведені дивовижні, на перший погляд, слова Ісуса Христа (ми ще раз їх повторимо і прокоментуємо): «Не кожний, хто каже Мені: „Господи! Господи!“ увійде до Царства Небесного, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небесах» (Матв. 7:21).

Чи не є це грізним і страшним попередженням, котре змушує замислитися кожного без винятку християнина: чи на правильному я шляху? Чи впевнений я в тому, що Христос зі мною? Чи я на небезпечному, на неправдивому шляху, який ніколи не приведе мене до Бога?

Отож, зовсім не всіх, хто вважає себе християнами, Господь визнає Своїми. А скільки ж церков у Бога на землі? Мабуть, безліч? Можливо, не має особливого значення, до якої з них належати, оскільки усі вони покладаються на Біблію, усі називають себе християнськими. Ймовірно, усі дороги до Бога правильні: часто доводиться чути, що будь-яким шляхом можна прийти до Христа, і не важливо, яким саме шляхом іти, аби серце прагнуло до Бога. У Біблії Бог тільки одну церкву називає Своєю. Та в яку церкву Христос прийшов би сьогодні? Як розпізнати істинну церкву Божу серед величезної кількості церков?

Більшість

Можливо, Христос прийшов би в найбагатолюднішу церкву? Відкриємо Біблію і звернемося до того, що сказав Сам Христос з цього приводу: «Увійдьте тісними ворітьми, бо просторі ворота й широка дорога, що веде до погибелі, і нею багато-хто ходять. Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її!» (Матв. 7:13, 14). Цей текст змушує замислитися над багатьма речами, чи не так? Часто люди йдуть, керуючись інстинктом натовпу: куди вони, туди і я. Набагато легше жити на світі, сповідуючи релігію більшості, до того ж релігію своїх батьків. Сильний аргумент, чи не так?

«І сказав Я їхнім синам на пустині: Уставами ваших батьків не ходіть, і постанов їхніх не перестерігайте, і божками їхніми не занецишуйтесь! Я – Господь, Бог ваш, уставами Моїми ходіть, і постанови Мої перестерігайте й виконуйте їх» (Єзек. 20:18, 19). Ми не відповідаємо за вчинки наших предків (батьків), які могли бути помилковими і які Бог міг не схвалювати. Перед Богом кожен з нас дасть відповідь за себе особисто, і діяти кожен повинен відповідно до того, чого від нього чекає Господь.

Розкіш і блиск

Як часто вже біля входу в храми найрізноманітніших конфесій мимоволі замирає дух від надзвичайної, дивовижної краси і пишності – прекрасні будівлі, статуї, мозаїка, барельєфи, ікони... Можливо, Ісус прийшов би саме в таку церкву, яка здається нам тут, на землі, воротами раю? Проте протягом Свого земного служіння Спаситель уникав прекрасно побудованих храмів, вважаючи за краще учити народ на схилах гір, берегах річок, у долинах, на березі Галілейського моря – словом, у місцях, Автором і Творцем яких був Сам Бог. Його проповіді звучали також у скромних будинках. Ісус хотів відвести людей від метушні і тимчасових цінностей цього світу – розкоші та блиску – і звернути їхню увагу на вічні, нетимчасові духовні цінності – любов Божу до кожної людини, бажання Творця врятувати занепалий людський рід, який застряг у гріхах і не усвідомлює цього, відкрити красу характеру люблячого Бога і вказати шлях послуху, котрим треба йти.

Мета, яку ставили перед собою Спаситель і Його учні, – навчити народ, складне зробити зрозумілим для будь-якої людини. Ось чому Христос у Своїх проповідях

часто використовував притчі: на простих прикладах люди вчилися принципів Царства Божого, пізнавали шлях Божий, усвідомлювали важливість дотримання Закону Божого. Основним завданням язичницьких служб було приголомшити, засліпити, морально підкорити людей. Постояти в храмі – не означає прийти до Бога серцем.

Отже, в розкішний храм, де Слово Боже знищене, заповіді змінені, а роль Христа як єдиного Заступника знешкоджена, нога Спасителя сьогодні б не ступила: «Один-бо є Бог, і один Посередник між Богом та людьми, людина Христос Ісус...» (1 Тим. 2:5).

Чудеса і ознаки

Як свідчить статистика, найбільшою популярністю сьогодні користуються конфесії, де на богослужіннях відбуваються масові зцілення, говоріння іншими мовами та різні чудеса й ознаки. Можливо, Христос прийшов би в ті церкви, адже свого часу Він говорив про те, що діяльність Його учнів супроводжуватимуть знаки (Марка 16:17, 18). Посилаючись на це, прибічники зазначених конфесій запевняють, що їхні церкви і є з цієї причини істинними, оскільки там, найімовірніше, присутній Святий Дух.

Христос під час Свого земного служіння зцілював людей лише за їхньою вірою, коли вони усвідомлювали свою залежність від Бога. Так, в Євангелії від Марка 6:5, 6 сказано: «І не міг Він там жодного чуда зробити, тільки оздоровив кількох недужих... І дивувався їхньому невірству». Чи міг Христос зцілити усіх, хто перебував там? Звичайно, міг! Але це чудо здійснилося б задля чуда, адже головного чуда – усвідомлення людьми залежності від Бога не сталося б. Сьогодні справді

багато хто, на жаль, шукає не Бога, а чудес і ознак. У Біблії наведені слова Христа з цього приводу: «І підійшли фарисеї та садукее, і, випробовуючи, просили Його показати ознаку їм із неба. А Він відповів і промовив до них: ...Рід лукавий і перелюбний шукає ознаки... І, їх полишивши, Він відійшов» (Матв. 16:1-4). Христос і Його апостоли ніколи не творили чудес тільки задля того, щоб вразити людей, вони не чинили ніякого тиску на людину під час її вибору свого шляху.

Наш Господь, звичайно, не прийшов би сьогодні в ті церкви, де чудеса мають псевдохристиянський характер і є рекламою для залучення людей.

Перекази і аскетизм

У багатьох християн і нехристиян склалася така думка про істинно віруючого: це має бути аскет, котрий відмовився від світу, позбавив себе усіх земних радощів. Нерідко доводиться чути, як одні християни звинувачують інших у тому, що ті зрадили віру батьків, не дотримуються ритуалів і звичаїв. Можливо, сьогодні Христос прийшов би до цих скрупульозних у своїй вірі людей? Проте якщо ми порівняємо таких віруючих із фарисеями, то побачимо дуже велику схожість, і передусім в тому, що ці люди також проповідують спасіння вчинками або релігійою форми. Підтвердимо це словами зі Святого Письма: «...За вчинками їхніми не робіть... Вони ж в'яжуть тяжкі тягарі, і кладуть їх на людські рамена, самі ж навіть пальцем своїм не хотять їх порушити...» (Матв. 23:3, 4).

Релігія форми рано чи пізно призводить до лицемірства і фанатизму. Про це свідчить історія церкви. Середньовічна релігія монастирів, самокатування, тривалі пости призвели до того, що роблячи такі вчинки задля самоспасіння люди втратили головне – Ісуса Христа і намагалися досягти Царства Небесного власними силами, без Христа, забувши Його слова: «...праведний житиме вірою» (Римл. 1:17) і «...без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:5). Тому не дивно, що така релігія стала релігією власних (без Христа!) вчинків, форми і мертвих обрядів. Вона позбавлена живого зв'язку з Богом, Лозою, без Якої гілки загинуть, як це і сталося з цими християнами. Звідси бере початок атеїзм і революція, що сталася у Франції, а пізніше і в інших країнах.

Ісус не прийшов би до церкви, яка замінила заповіді Закону Божого переказами людськими.

День поклоніння Богові

І, нарешті, нам залишилося вирішити останнє питання: в який би день Ісус, якби

Ісус не прийшов би до церкви, яка замінила заповіді Закону Божого переказами людськими.

був сьогодні на землі, прийшов до церкви? Якого дня Христос учив дотримуватися і якого дня дотримувалися Його апостоли? Звернімося не до людських думок і авторитетів, якими б шанованими вони не були, а до Слова Божого – Біблії.

На перших сторінках Святого Письма нам відкривається картина створення землі. За шість днів створив Бог небо і землю, а в сьомий день відпочив після всіх зроблених справ Своїх. «І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці Своєї, яку, чинячи, Бог був створив» (Бут. 2:3). Цим Бог узаконив ритм життя людського. Про це ми читаємо в четвертій заповіді Закону Божого: «Пам'ятай день суботній, щоб святити його! Шість днів працюй і роби всю працю свою, а день сьомий – субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці ти й син твій, та дочка твоя, раб твій та невілля твоя, і худоба твоя, і прихोць твій, що в брамах твоїх. Бо шість днів творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив, тому поблагословив Господь день суботній і освятив його» (Вих. 20:8–11).

Заповідь говорить нам, що субота – це особливий день, відмінний від інших. Суботу ми повинні присвячувати Богові, шануючи Його як Творця. Це день спокою не лише для людини, а й для домашніх тварин. Бог бажав би, щоб у нас один день на тиждень був вільний від усілякої метушні, щоб ми мали можливість щиро спілкуватися з Господом в молитві, вивчати Його Слово – Біблію, служити хворим і тим, хто цього потребує. У суботу слід забути про щоденні звичні справи, щоб наш розум по-особливому був налаштований на хвилю спокійного, зосередженого спілкування з Богом. Ісус Христос сказав: «Суботу встановлено для людини...» (Марка 2:27). Наш Господь називав себе «Володарем суботи» (Марка 2:28).

Сьогодні нерідко доводиться чути, що субота призначена тільки для євреїв. Але ми з вами прочитали в перших розділах книги Буття, що субота призначалася для людини як пам'ятка творіння, коли люди ще не були розділені за національною ознакою, оскільки людство складалося з двох осіб – Адама та Єви! Крім того, в наведеному вище тексті не сказано – для єврея, отож, для людини! Значить, для вас і для мене! Багато конфесій стверджують, що зі смертю Христа на Голгофі Закон Божий було скасовано. Апостол Павло в Посланні до Римлян 3:31 писав: «То, що ми скасовуємо Закон вірою? Зовсім ні! Ми утверджуємо Закон». В жодному тексті Святого Письма ми не знайдемо вказівки на те, що субота як день поклоніння Богові і як день спокою була ска-

сована або замінена якимось іншим днем, неділею зокрема. Ми читаємо про те, що Христос, апостоли, учні апостолів, ранньохристиянські церкви днем спокою вважали виключно суботу, віддаючи цього дня данину поклоніння Богові – Творцю Всесвіту.

У Євангелії від Луки є зворушливі рядки про те, як у п'ятницю, після розп'яття Спасителя, Його учні та послідовники, «повернувшись... приготували пахощі та миро, а в суботу спочивали, згідно із заповіддю» (Луки 23:56). Йшлося про поховання Господа, але заповідь залишилася святою і непорушною. І Сам Спаситель світу покоївся у святий день у гробниці і воскрес у перший день тижня. Можливо, ми знайдемо вказівки заміни суботи неділею в Діях Апостолів? Та ні, для них субота залишилася непорушним днем спокою, як незмінна заповідь Божа: «Отже для Божих людей залишається дотримання суботи», – так писав Павло, апостол язичників, як його називали (Євр. 4:9). Та інакше й бути не могло, адже Сам Господь перед вознесінням звелів Своїм учням: «Тож ідіть і навчіть всі народи... навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів...» (Матв. 28:19, 20). Більше того, Бог через пророка Ісаю сказав, що в Царстві Небесному «кожного новомісяччя в часі його, і щосуботи за часу її кожне тіло приходитиме, щоб вклонитися перед обличчям Моїм, говорить Господь» (Ісаї 66:23).

Як же вийшло, що істина про суботу була спотворена? Сатана – ворог роду людського, розумів особливе значення суботи для зміцнення духовних сил людини, її зв'язку з Богом. Тому субота завжди зазнавала особливих нападів. З давніх часів переважна частина людства, ошукана князем п'їтьми, була позбавлена можливості шанувати суботу. Особливо сатана бажав перевернути суть суботного поклоніння серед народу Божого. Для більшості ізраїльтян Старого Завіту субота залишилася лише законницькою, а не духовною формою. Не розуміючи глибокої суті святкування суботи, євреї цього дня просто відпочивали фізично. Поступово субота з дня радості спілкування з Творцем перетворилася на рутину. Христос протягом Свого земного життя намагався повернути людям духовне розуміння суботи, дня, в який Бог щиро бажає благословити Свій народ. «Блаженні ті, що виперуть свій одяг, щоб мати право на дерево життя і увійти брамами до міста!» (Об'явл. 22:14). У Біблії є попередження для тих, хто усупереч Божим заповідям вводить свої людські статuti і закони: «Бо хто всього Закону виконує, а згрішить в одному, той винним у всьому стає» (Якова 2:10), а також «...кожному, хто

чує слова пророцтва цієї книги: Коли хто до цього додасть що, то накладе на нього Бог кару... А коли хто що відіме від слів книги пророцтва цього, то відіме Бог частку його від дерева життя, і від міста святого...» (Об'явл. 22:18, 19).

Отож, Христос і апостоли неухильно дотримувалися суботного спокою, тому саме цього дня вони прийшли б до церкви. Перенесення святкування суботи на неділю нічим не виправдане: про це немає згадування в Слові Божому ні до, ні після воскресіння Христа, ні після Його вознесіння. Бог нікому не надав права змінювати Його Закон, який залишиться непорушним і у вічності, і в Царстві Небесному.

Розвиток церкви через її служіння

Еллен УАЙТ

**Коли в церкві
зникнуть лінощі
й байдужість,
тоді Дух Господа
виявиться в ній.**

Ті люди, котрі віддають своє життя христоподібному служінню, розуміють, у чому справжнє щастя. Предметом їхніх молитв та інтересів є не лише вони самі. Вони зростають, коли намагаються допомагати іншим. Таких людей цікавлять найбільші плани і найдовижніші проекти. Їх хвилює те, як вони можуть стати ще кориснішими, виконуючи роль провідників світла і благословень для інших. Такі люди отримують небесну мудрість. Звершуючи плани Христа, вони уподібнюватимуться Йому. Духовному застою не буде місця. Високі інтереси та піднесені спрямування – це ті святі і властиві людині заняття, які завжди слугуватимуть докором егоїстичним бажанням і самопоглинанню.

НЕОБХІДНІСТЬ НАПОЛЕГЛИВОСТІ

Силою Святого Духа повноважним слугам Христа слід свідчити про свого Лідера. Маючи пристрасне бажання спасати грішників, Ісус Христос бажає оцінити всі їхні зусилля. «І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дарма!» (Об'явл. 22:17) – це милостиве запрошення Христа мусить поширюватися серед людей. Його повинен почути весь світ. Церкві слід говорити: «Прийди!»

Усі сили церкви мають бути активно задіяні в служінні Христу. Його послідовники повинні об'єднатися і, докладаючи величезних зусиль, привернути увагу світу до пророцтв Слова Божого, котрі швидко здійснюються. Невірність

і спиритизм зміцнюються. Невже ті, кому відкрилося велике світло, перебуватимуть у невір'ї й байдужості?

У наші часи, часи панівного безчестя, нове життя, що витікає з Джерела всякого життя, має охопити тих, у чийх серцях є любов до Бога. Тоді вони підуть і натхненно проголошуватимуть вістку про Спасителя, Якого розіп'яли і Який воскрес. Щоб спасти людей, необхідно докладати серйозних, невинних зусиль. Приклад цих людей повинен позитивно вплинути на інших. Вони все повинні вважати марним порівняно з пізнанням Ісуса Христа, нашого Господа.

Безцінна жертва, принесена в ім'я нашого викуплення, показує, яким величезним злом є гріх. Бог міг би знищити грішника, адже це огидна пляма на Його творінні, проте Він так «полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). Якщо це так, тоді чому ми такі пасивні? Чому так багато ледарів? Чому не всі, хто говорить, що любить Бога, радять своїм сусідам і друзям дбати про великий дар спасіння?

Недолік співчуття

Сьогодні серед людей, які називають себе християнами, помітний страшний недолік співчуття до людей. Якщо наші серця не б'ються в унісон із серцем Христа, як тоді ми можемо зрозуміти святість і важливість тієї справи, до якої нас закликають слова: «Пильно вдивляйтеся в людей, адже кожному доведеться звітувати про себе». Можна почути, як ми говоримо про християнські місії, але чи відчуваємо ми ніжне Христове співчуття до людей?

Спаситель був невтомним Працівником. Він не підраховував години Своєї роботи. Його час, серце і сили були спрямовані на благо людства. Цілими днями Він працю-

вав, а ночами молився, щоб у всеозброєнні зустріти Свого підступного ворога з його лихими намірами. Саме так Він зміцнювався і продовжував надихати духовністю людські серця.

Людина, котра любить Бога, не підбиває результати своєї роботи за восьмигодинною системою. Вона завжди працює і ніколи не ледачує. За всякої нагоди вона творить добро. Повсякчас скрізь вона шукає можливість щось зробити для Бога. Куди б вона не прямувала, з нею завжди істина. Здорова атмосфера завжди в її душі. Краса її впорядкованого життя і благочестиві слова слугують натхненням віри, надії і сміливості для інших.

Справа спасіння людей повинна просуватися вперед за допомогою активної боротьби, незважаючи на існуюче протистояння і обмеження, втрати і людські страждання. Одного разу під час битви, коли один з полків відступав під натиском ворожих військ, лейтенант цього полку не залишив свою позицію. Командир наказав йому відступити назад з прапором, але отримав відповідь: «Накажіть воїнам виступити вперед до прапора!» Ось що повинен робити кожен вірний прибічник високих стандартів істини – вести людей вперед до прапора. Господь закликає повністю присвяти наше життя Його справі. Нам відомо, що гріх багатьох з тих, хто називає себе християнином, полягає у відсутності мужності і сил жити, дотримуючись заповідей. Таким прикладом керуються й інші.

Коли в церкві зникнуть лінощі й байдужість, тоді Дух Господа виявиться в ній. Тоді відкриється Божественна сила. Церква побачить дивовижну роботу воїнства Господнього. Світло істини засяє якими, сильними променями, і, як за часів апостолів, багато душ пізнають істину. Тоді земля наповниться славою Господньою.

Небесні ангели довго чекають на співпрацю з членами церкви, адже це велика і необхідна справа. Вони чекають на вас. Сфера діяльності та задуми настільки великі, що кожне освячене серце швидко погодиться стати знаряддям Божественної сили.

Водночас буде помітною дія сил пекла. Доки посвячені служителі милостивого Бога працюють, сатана готує свої сили і збирає данину з тих, хто підкорявся його контролю. Тоді з'явиться багато господарів і богів. Лунатимуть вигуки: «Дивіться, ось тут Христос, ось там Христос!» Добре продуману змову диявола,

спрямовану на те, щоб відволікти людей від їхніх обов'язків, буде викрито. Відбуватимуться знамення і чудеса. Але за допомогою віри можна буде розрізнити в усіх цих проявах передвісників величного і страшного майбутнього, а також того тріумфу, на який чекає народ Божий.

Нехай члени церкви пам'ятають про те, що церковне членство не врятує їх. Життя кожного має бути схвалене Богом. Вони повинні постати перед Ним як бездоганні працівники. День за днем членам церкви слід формувати свої характери згідно з волею Христа. Необхідно перебувати в Нім, постійно зміцнюючи свою віру. Лише так можна перетворитися на зрілих христоподібних чоловіків і жінок. Так вони стануть корисними, життєрадісними і вдячними християнами, яких Бог веде до просвітлення. Якщо брати й сестри не переживуть такого досвіду, то опиняться серед тих, хто голосно вигукуватиме: «Жнива пройшли, літо закінчилося, а моя душа не врятована! Чому я не біг у фортецю, щоб знайти там собі притулок? Чому я несерйозно поставився до спасіння своєї душі і нехтував Духом благодаті?»

«Ближкий день Господній великий, він близький й дуже швидко настане» (Соф. 1:14). Будьмо ж готовими до першого заклику проповідувати Євангеліє. Для нас цінні кожна година і кожна хвилинка. Ми не маємо часу для того, щоб витратити його на самовдоволення. Навкруги гинуть грішні душі. Щодня можна щось зробити для нашого Наставника і Господа, щодня нам слід направляти людей до Агнця Божого, Який бере на Себе гріхи світу.

ДАРОМ ОТРИМАЛИ, ДАРОМ ДАВАЙТЕ

Ідея самопожертви є лейтмотивом вчення Христа, тому що Бог не бачить іншого шляху для спасіння людей, як тільки дати раду їхньому егоїзму, який, якщо з ним не боротися, призведе до деградації людини. Христос став убогим заради того, щоб ми могли долучитися до «слави вічної ваги» (2 Кор. 4:17). У нашому житті має бути самопожертва, як і в житті Христа; самопожертва, котра привела Його до хресної смерті і відкрила людям можливість вічного життя. Всі наші сили мають бути спрямовані на те, щоб уподібнитися Тому, Хто є альфою і омегою боротьби християн.

Щодня можна щось зробити для нашого Наставника і Господа, щодня нам слід направляти людей до Агнця Божого, Який бере на Себе гріхи світу.

Прикrostі пророка

Родні ВУДС

Бог покликав мене знову. Він спонукав мене й до цього свідчити від Його імені. Я приносив вісті для мого народу – Божого народу, Ізраїлю – багато разів. Деякі люди називали мене пророком, інші – провидцем. Я не знаю чому, але Дух Божий працював у мені, дозволяючи «бачити задум Бога» таким, яким він був насправді. І ділитися побаченим і почутим з тими моїми співвітчизниками, яким були адресовані ці вісті. І сьогодні Він знову закликає мене.

Бог обрав мій народ, щоб він був світом для світу. У минулому багато різних племен і спільнот дізнавалися про Бога і Його любов через дружні стосунки з моїм народом. Не думаю, що їм вдасться зробити це сьогодні. Тільки не сьогодні. Нині мій народ є бунтівною, несправедливою нацією, що втратила віру і поклоняється ідолам. Люди далеко відійшли від Бога і уподібнились своїм сусідам-язичникам, а не дітям люблячого, справедливого і милостивого Бога.

Тому я не дуже здивувався, коли Дух Божий зійшов на мене і дав мені вість. Мій народ потребував пробудження, зміни свого ставлення і поведінки, щоб побачити небезпеку своїх шляхів і наблизитися до Бога. «Ще сорок днів, – сказав мені Господь, – і Ніневія буде зруйнована» (Йона 3:4).

Яке місто? Що Ти сказав, Боже? Ніневія! (див. Йона 1:1, 2). Інший пророк описує жителів Ніневії, столиці Ассирії, як людей, котрі задумали зло проти Бога (Наума 1:9), експлуатують беззахисних (2:12, 13) і служать неправдивим богам (3:4). Вони, звичайно, не були нащадками Авраама. Чому ж тоді Бог був так зацікавлений ними?

Подумавши, я зробив висновок, що я не з тих людей, хто вирушить у подорож за 500 миль, щоб сказати ніневітянам, що Бог засудив їх, і потім спостерігати, як вони виправляться. Насправді я знав, що Бог милосердний і довготерпеливий. Я вже бачив Його дії щодо мого народу. І тому, якщо, завдяки якомусь неймовірному диву, жителі Ніневії прислухаються і звернуть зі свого шляху, як виглядатимуть в цій ситуації я? Одна з прикметних ознак істинного пророка Божого – його пророцтва завжди збуваються (див. П. Зак.). А якби я сказав цим людям, що Господь збирається зруйнувати їхнє місто, а потім Бог за Своєю благодатю і милістю змінив Своє рішення? Тому я попрямував до порту в Іопії, щоб сісти на корабель, який плив у Фарсис, в протилежний бік від Ніневії, щоб сховатися «з-перед Господнього лиця» (див. Йони 1:3). Я опинився в морі на кораблі серед дуже грубих і жорстоких людей. З жодним із цих чоловіків ви б не бажа-

ли зустрітися вночі на вулиці. Я не хотів мати з ними нічого спільного, тому, забравшись углиб каюти, відразу ж заснув. Проте мені забракло обачності, хоча я й був Божим пророком. Але пророки – люди, і не завжди ідеальні.

Я не впевнений, чому Бог обрав саме мене для реалізації свого задуму, але чомусь Він зробив це. Той самий Бог, Який «кинув сильного вітра на море, і знялася на морі велика буря, і вже думали, що корабель буде розбитий» (1:4). Капітан і команда боялися смерті.

І внизу в каюті я, Божий чоловік, спокійно спав, тоді як ці грубі, жорстокі, безбожні моряки на палубі проводили молитовне служіння, присвячене своїм богам (1:5). Капітан знайшов мене, розбудив і попросив молитися Своему Богові. Як тільки я почав молитися (якоюсь мірою бенетежило те, що язичник запропонував зробити це), забобонні моряки стали кидати жереб, щоб визначити, хто є винуватцем їхньої невдачі.

Як і слід було сподіватися, жереб випав на мене, тому мені довелося розповісти всю правду. «Я єврей, – зізнався я, – і боюся я Господа, Небесного Бога, що вчинив море та суходіл» (1:9). Також я сказав їм, що я – дезертир і тікаю від Бога.

Моя історія наповнила їх жахом, і вони запитали, що їм робити. Я відповів, що мене треба викинути за борт. Таке прохання збентежило їх, і вони намагалися врятувати мене за борт, вони гребли щосили, «щоб дістатися до суходолу» (див. 1:13).

Врешті-решт, вони все-таки усвідомили, що шторм занадто сильний і вони можуть за-

Неймо-

вірно, але шторм

відразу ж ущух, хоча

я не знав про це. Тільки

пізніше я з'ясував, що «на-

лякалися ці люди Господа великим

страхом, і приносили Господові жерт-

ви, і складали обітниці» (1:16).

Тільки-но я впав у воду, величезна риба проковтнула мене. Я пробув в її огидному шлункові три дні. У мене було достатньо часу, щоб обдумати свої шляхи. Через три жажливі доби купання в жовчій рибі викинула мене на берег. І Бог знову сказав мені: «Устань, іди до Ніневії, великого міста, і проповідуй на нього те слово, що Я говорив був тобі!» (3:2). Цього разу я пішов!

Я прийшов у місто і проповідував Божу вістку упродовж трьох днів. Я обійшов його вулиці і, на мій подив, усі люди «від найбільшого з них аж до найменшого» калялися (див. 3:5). Навіть цар! Я мав би бути щасливий, вихвалити Бога. Але я став похмурим. Навіть розгнівався. Чому? Тому що «побачив Бог їхні вчинки, що звернули зо своєї злої дороги, і пожалував Бог щодо того лиха, про яке говорив, що їм учинить, і не вчинив» (3:10). Я підозрював із самого початку, що Бог так і зробить. Тієї миті я виглядав, як дурень. Ображений і злий, я заволав на Нього: «О Господи, чи ж не це моє слово, поки я ще був на своїй землі?... А тепер, Господи, візьми мою душу від мене, бо краще мені смерть від мого життя!» (див. 4:2, 3).

Я залишив це місто, знайшов притулок в тіні рослини і влаштувався під нею в глибокій печалі, все ще сподіваючись на те, що якесь нещастя все ж спіткає Ніневію і її жителів. Та нічого не сталося! Нічого не сталося з містом, яке змінилося після моєї проповіді. Але ось з моєю рослиною почали відбуватися незрозумілі зміни. Спочатку вона росла дуже швидко.

Розкішне листя створювало велику тінь, облагороджуючи моє життя. Як би там не було, наступного дня черв'як підточив стовбур рослини, і вона засохла. Наближався полудень, пекуче

сон-

це оба-

лювало мене

дедалі більше, і

мій гнів розгорався ще

сильніше. Вдруге Бог несправед-

ливий до мене! Невдоволений, я заволав на Нього: «Краще мені смерть від мого життя!» (Йона 4:8).

Бог відповів мені на це двома запитаннями: «Чи слушно запалився ти за рициновий кущ?» На що я різко відповів: «Дуже розлютився я, аж на смерть!» (див. 4: 9). Потім Він запитав: «Ти змилювався над рициновим кущем, над яким не трудився, і не плакав його, який виріс за одну ніч, і за одну ніч згинув. А Я не змилювався б над Ніневією, цим великим містом, що в ньому більше дванадцяти десяти-сячок люда, які не вміють розрізняти правиці своєї від своєї лівиці, та численна худоба?» (див. 4:10, 11). І знову мені треба було подумати. Я був пророком Божим, що мав свідчити від Його Імені; ділитися Божою любов'ю з іншими; давати поради і підбадьорювати Божий народ; об'єднувати і захищати суспільство Боже від неправдивих вірувань і падіння; застерігати Божих людей від прийдешніх проблем і підтримувати у важкі часи. Проблема була в тому, що я думав, що розумію, хто був Божим народом, але я помилявся. Я думав, що розумію, як Бог відшукуватиме тих, хто заблукав, але я помилявся. Я думав, що розумію Божі суди, але я помилявся. Я думав, що розумію, як виглядає єдність духу, але я помилявся. Та Бог був милосердним до мене, його пророка, використовуючи мене у своїх цілях, не зважаючи на мій обмежений розум, мої вади, страхи і сумніви.

Бог за допомогою слів Своїх пророків показує вади в наших характерах, допомагає нам правильно вирішити проблеми і, що найважливіше, прагне привести нас у своє Вічне Царство.

**Бог
за допомогою
слів Своїх пророків
прагне привести нас
у своє Вічне Царство.**

гинути, і стали молитися моему Богові: «...Нехай же не згинемо ми за душу цього чоловіка!» Потім вони викинули мене за борт.

Лариса БАБАК

Підліток і церква

«Вони весь час сперечаються з батьками, вони постійно втручаються в розмови і привертають до себе увагу...»
Сократ

Ще давньогрецький філософ Сократ говорив: «У них погані манери і немає ніякої поваги до авторитетів; вони не шанують старших, тиняються без діла і постійно тиранять учителів...» Ці слова про дітей, написані ще в V ст. до Р. Х., передусім слід віднести саме до підлітків. Про те, що спонукало до посилення протесту підлітків у церкві, які закономірності, особливості, основні способи і результати такої поведінки – поміркуймо разом.

ЖАГА ДО САМОСТІЙНОСТІ

Підліток у 12-13 років прагне до самостійності, він хоче бути відповідальним, щоб перевірити себе. Він чекає від дорослих серйозних завдань, але при цьому смертельно боїться їх виконувати, оскільки не має досвіду, і тоді він шукає якусь зовнішню силу, здатну йому допомогти. Але головне його правило: «Я сам можу вирішувати, досить мене вчити». Хоча інтелектуально підліток вже здатний зробити це, адже абстрактне мислення в такому віці розвивається активно. Проте він інфантильний, оскільки береться іноді за непосильні справи. Підліток не може не тільки адекватно оцінити свої сили, але й визнати свою слабкість і провини за те, що чогось не зрозумів.

Звичайно, діти бувають різні. Досвід роботи з дітьми говорить ось про що: чим більше пригнічують дитину в сім'ї в ранньому віці, чим більше регламентують її життя в дитячому садку, молодшій школі, чим більше вона задіяна і чим сильнішим є натиск на неї батьківського авторитету, тим більш бурхливих і хворобливих форм набуває підлітковий протест. Це стосується не лише відвідування церкви, але й взагалі стосунків з дитиною. Поступово, починаючи буквально з 5-, 6-, 7-річного віку, стосунки з дитиною з дитячо-батьківських повинні поступово перетворюватися в партнерські, коли не нав'язують, а радять, коли не докоряють, а співчують, коли не вимагають, а рекомендують. Тобто коли дитина почуває себе не якимось інструментом у руках дорослих, котрі маніпулюють нею, керуючись взагалі не зрозумілими їй мотивами, а коли з нею поводяться як із молодшою, але рівною.

Дуже прошу віруючих і люблячих татусів і мам звернути увагу на такий факт. Як правило, в якийсь момент підліток знаходиться на порозі переосмислення ціннісних орієнтирів. У церкві йому стає нудно, незатишно, нецікаво. Це відбувається в 11-12 років, можливо, трохи пізніше. Симптомом завершення підліткового віку зазвичай називають початок

періоду сумнівів в усталених цінностях. Саме з цією подією можна пов'язувати насамперед бажання підлітків вийти з церкви або, навпаки, навернення до Бога невірних дітей. Підліток починає відкидати і ставити під сумнів абсолютно все, щоб зробити власний унікальний вибір системи ціннісної ієрархії. Процес вибору може затягнутися і відбутися пізніше.

ТО ХТО Ж ПІДЛІТОК?

Гострота цього конфлікту 12-, 13-річних підлітків з їхніми батьками-християнами є наслідком саме того, що самі батьки, переважно приєднавшись до церкви не так давно, до кінця не прожили свій підлітковий бунт. І багато в чому вони продовжують поводитися в церкві, як підлітки, протиставляючи себе чому-небудь. Живуть у церкві всупереч усьому: своїм батькам-нехристиянам, християнам інших конфесій, своїм родичам або друзям, які ще не стали християнами і т. д. Таке відчуття, що ситуація в сучасній церкві – це такий собі розширений підлітковий бунт, де хтось проти когось. Виправдовуючись, батьки говорять, що діти припинили ходити до церкви через гріхи сучасного суспільства, котре ніяк не прийме Євангеліє як головну керівну і правильно спрямовану силу. У зв'язку з цим вони «накидаються» на телевізор, або, точніше, викидають його, підкреслюючи цим високий рівень духовності. Безумовно, ніхто не дозволить дітям неконтрольовано їсти цукерки, читати все, що заманеться, а надто – дивитися телеканали, оскільки дуже багато з того, що там транслюють, справді вкрай шкідливе та небезпечне для дитячої психіки. Зокрема мультсеріали, які засновані на жорстокості і здатні провокувати дітей на агресію, серіали, що знижують рівень самозбереження, котрий не збігається не тільки з християнськими, але й загальнолюдськими цінностями. Прекрасна альтернатива – християнський телеканал «Надія», що дозволяє робити відкриття для себе у будь-якому віці.

СПІЛКУВАННЯ НА РІВНИХ

За спостереженнями, саме в 12-13 років у дитини починає активно розвиватися абстрактне мислення. У зв'язку з цим в суботній школі рекомендують, починаючи з такого віку, аналізувати з дитиною складні притчі, важкі місця з Євангелія. Думаю, саме внаслідок того, що урочний стиль спілкування, коли викладач авторитарно розповідає і показує, як потрібно і як не потрібно, для підлітків нецікавий. Ситуація змінюється, коли з ними починають працювати у форматі молодіжної групи, де є не викладач і учні, а елемент дискусії. Такі експерименти у декількох церквах уже існують. Пропонується тема – та ж сама притча, що є приводом для дискусії, під час якої керівник групи підводить дітей до якогось висновку, правильного й найцікавішого.

Спілкування з дітьми – це служіння дітям. Наше життя має стати чистим і благословенним, щоб не передавати наступним поколінням нашу зухвалість, безглуздий характер, конфліктну вдачу. Ми, дорослі члени церкви, зобов'язані показувати молодшому поколінню гарний приклад. І тому школою для них є їхній дім, а сім'я – домашньою церквою. Найчастіше причина підліткових протестів – це саме нерозуміння батьками, неприйняття дитини такою, якою вона є. Батьки уявляють певну модель поведінки дитини: вона має бути відмінником, адвентистом, допомагати по господарству і сидіти з молодшими братами й сестрами. І якщо дитина не відповідає цій моделі, вона каже їм: «Любіть мене такою, якою я є». Коли ж підліток бачить, що його не приймають, що у батьків, на його думку, немає цієї абсолютної, безумовної любові, якої він потребує, малий бунтар йде з церкви, з будинку, і це стає причиною трагедії.

У цей непростий для підлітка період самостійного пошуку дуже важливо підтримати його, зберегти теплу, розумну, домашню атмосферу, щоб, ідучи з церкви, він не пішов із сім'ї. Не можна в цей складний, але важливий час формування цінностей виштовхувати його з церкви чи з сім'ї. Треба неабияк підтримати його в самостійному життєвому пошуку. Варто показати синові або дочці, що ви їх любите, незважаючи на те що вони перестали ходити в церкву і не моляться. Важливо не втратити душевний контакт з дитиною, навіть якщо тепер вона не прагне до духовного. А для цього, дорогі татусі й мами, вам треба жертвувати. Можливо, мої поради когось шокують, але не тих, хто не хоче втратити своїх дітей.

Якщо вашій дитині подобається сучасна музика, можна сісти поруч, коли вона її слухає, або попросити послухати разом з нею. Поговоріть з донькою (сином) відверто, від серця до серця чесно зізнайтеся, що ви людина старшого покоління і виховані на інших ритмах, можливо, на музиці радянської естради. Скажіть, що вам більше подобаються пісні з глибоким змістом, навіть не стільки музика, як текст. Розкрийте своє серце, не даючи ніяких критичних оцінок тому, що подобається дитині. Попросіть її пояснити, що її приваблює в цій музиці. Щиро, але обережно зізнайтеся, що вам не подобається ця музика, або скажіть, що вона непогана, а інша композиція навіть надто гарна. Уточніть, чому для дитини є важливим прослуховування цієї музики з дуже високою гучністю. Тобто щиро розпитайте свого підлітка про все, не намагайтеся підвести його до правильної, на ваш погляд, відповіді.

Можна і треба увійти в життя дитини, з'єднатися з нею, стати для неї найцікавішим співрозмовником. Тоді вона не шукатиме розради в інших людей: на вулиці, у друзів, які не знають Бога, в компаніях, де п'ють пиво і палять цигарки.

Будуйте близькі стосунки з дитиною з раннього віку. Ходіть з нею до лісу, пускайте кораблики на річці, влітку – збирайте разом гриби, суніцю, послухайте, як співають птахи, перекладіть цей спів людською мовою і скажіть, що птахи прославляють Бога, і дитина запам'ятає це на все життя і сприйме красу світу як красу Божого творіння. І тоді до всього іншого вона ставитиметься так само, у всьому помічатиме вияв Божественної любові.

СОЦІАЛЬНА АКТИВНІСТЬ

Не можна відлучати дітей від компанії: це означає позбавити їх радощів спілкування з однолітками. Важливо зробити так, щоб у дітей з ранніх років були віруючі друзі, потрібно так організувати їхнє життя, щоб їм було цікаво.

Запропонуйте дитині запросити її друзів додому. Краще не намагайтеся втручатися в їхнє спілкування, просто познайомтеся з їхніми друзями і немов ненавмисно через деякий час запропонуйте їм чай із тортом. Можете посидіти з ними або піти, все залежить від ситуації.

Шановні тата й мами! Не робіть бар'єрів між своїм світом і світом вашої дитини. Сім'я – це вузол, що складається з дороговартісних ниток, цінність яких полягає в міцності сімейних стосунків. Тиск і контроль лише псують стосунки з дитиною, вони набувають небажаного характеру і надалі руй-

**«ЛЮБІТЬ
МЕНЕ
ТАКОЮ,
ЯКОЮ Я Є»**

Безумовна любов... Але щоб ставитися так до підлітка, треба самому відкрити для себе Бога не лише як Джерело життя, але і як Того, Хто завжди радіє кожній людині. Тоді християнство з підліткового перетворюється на зріле і доросле.

нують сімейний затишок. В атмосфері тотального контролю, сварок, постійних з'ясуваннях стосунків або диктату неможливо щось пояснити людині, спонукати її щось робити. Якщо особисті стосунки зіпсовані, довіра і щирість загублені, ефект від виховання практично дорівнюватиме нулю.

Батьки, ніколи не відмовчуйтеся, не повертайте спиною до своїх дітей. А раптом одного разу й вони так само недбало повернуться спиною до вас із вашими старечими проблемами? Навчіться слухати їхні питання. Просіть у Бога мудрості для відповідей. Багато їхніх питань далеко не безпідставні. Спілкування з дітьми – це серйозне служіння, що вимагає великого терпіння, величезної любові і мудрості. Намагайтеся стати для них цікавим співрозмовником і справжнім другом. Байдужість до дітей – це байдужість до Бога. Прокляття, ганьба на свою дитину, лихослів'я – це прокляття, ганьба на Господа. Благословення дітей – благословення Господа. Якщо вони заважають вам і обтяжують вас, моліться, щоб Бог спрямував ваші серця до них,

щоб діти стали для вас предметом пильної уваги, любові та служіння.

Одного разу старший пресвітер, зустрівши в церкві підлітка, сказав: «Ти неналежно одягнений. Піди і переодягнися». Хлопчик пішов додому і не повернувся. Чи був цей випадок єдиною причиною, через яку він пішов з церкви? Ні. Але для нього цей момент став вирішальним, коли церква сказала йому: «Ти не відповідаєш ролі того, хто повинен поклонятися тут. Йди додому і переодягнися». Багато підлітків вирішують не ходити до церкви здебільшого тому, що ними знехтували. Їх змусили відчувати себе недостойними, вони для церкви непотрібні, вони не мають спокійного місця для вирішення питання поведінки і стандартів, з якими стикаються вони самі та їхні однолітки. Ми можемо навести довгий перелік цих проблем: соціальна активність, вибір музики і розваг, стосунки й секс, їхня потреба висловити почуття, продемонструвати незалежність. Вони говорять про ці речі між собою, але тихо, з відчуттям того, що будуть засуджені, якщо їх почують.

ЯК МИ МОЖЕМО ВТРИМАТИ НАШИХ ПІДЛІТКІВ?

Поставтеся до їхньої проблеми, як до власної. Подумайте про свою сім'ю, своїх дітей. Чи потрібно багато для того, щоб ваш син або дочка стали «гідними» у ваших очах? Звісно, ні! Вони – ваша кров і тіло. Якщо ми знайдемо час, щоб подумати про кожного підлітка на наших зібраннях так, як ми б подумали про нашого власного сина або дочку, то сталися б дивовижні зміни. Тільки тоді, коли підліток відчує таке ж ставлення всієї церкви, яке відчуває дитя, перебуваючи в теплих стосунках із сім'єю, церква може ефективно пропонувати керівництво і спрямовувати його. Це повинна бути особистісна справа. Це не та робота, яку можна доручити для виконання відділу молоді чи слідопитів або відділу суботньої школи. Саме моє ставлення до молодих членів церкви змінить їхнє життя.

Розглядайте все в контексті. Підлітки роблять і говорять багато речей, котрих ви не можете прийняти, але вони це все ж таки роблять. Вони підлітки, і для них цілком нормально говорити і робити те, що іншим здається божевільям. Природа підлітків примушує їх випробовувати все, робити вибір, який змушує пресвітерів хвилюватися і надто багато говорити про це. Таке може відбуватися під впливом однолітків, або внаслідок незгоди з чим-небудь, або просто тому, що вони вирости у релігійному світі і хочуть випробувати «інший світ». Цінності батьків не передаються генетично, підліток активно запитує і випробовує. Це процес, який природньо відбувається в цій фазі їхнього життя. Тож давайте будемо терплячими й добрими!

Пам'ятайте, що ви теж були такими і робили помилки. Багато помилок! Чи можете ви згадати той час, коли були підлітками? Нерідко ви почували себе не дуже добре. Ви помічали кожну дрібницю, кожен прищик на обличчі, кожен промах, ви дуже емоційно реагували на думки інших. Необдумане слово старшого за віком члена церкви може мати непередбачувані наслідки для підлітка, чия думка про себе надзвичайно крихка, і її так легко похитнути. Проте декілька слів підтримки можуть дуже і позитивно вплинути на неї.

Благословень вам, дорогі дорослі!

Валентин ЗАГРЕБА,
пастор м. Красний Луч

www.adra.org.ua

23 січня 2011 р. погода здивувала нас. Зима вирішила побавитися, зробивши один крок назад і два вперед, продемонструвавши цим, що вона все ще в самому розпалі. Спочатку трохи відступивши, вона дозволила теплу буквально на один день повернутися, а потім, уже надвечір, все те, що розтануло вдень, замерзло, і пішов сніг. А 24 січня, після організації в першій половині дня різдвяної акції «Діти Європи – дітям України» в м. Сіверодонецьку, представники Адвентистського агентства допомоги і розвитку (ADRA) мали приїхати для проведення такої ж самої зустрічі в м. Красний Луч. Погодні умови ускладнювали цю подорож. В околицях Сіверодонецька і Лисичанська випало не просто багато, а дуже багато снігу.

Зустріч повинна була розпочатися о 15:30, і біля 15:00 люди вже почали збиратися у вестибюлі музичної школи. Різдвяну зустріч, на якій представники ADRA планували вручити дітям України подарунки від дітей з Німеччини, допомогло організувати Управління праці і соціалістичну населення м. Красний Луч.

Саме міська влада підготувала списки малозабезпечених сімей і запросила їх від імені ADRA. За півтори години до зустрічі Валентина Федорівна Мельничук, координатор проектів ADRA в Східній конференції, зателефонувала й повідомила, що вони вже в дорозі, але у зв'язку з погодними умовами трохи затримуються, тому ми мали розпочинати акцію самі.

До гостей ми звернулися так: «Дорогі друзі! Наш Дід Мороз сьогодні не розрахував своє морозне дихання – так засніжив дороги і заморозив усе, що зараз сам страждає і не може до нас дістатися. Але поки його олені щосили мчать до нас, ми не втрачати мого часу. Ви знаєте, що Дід Мороз веде вам подарунки, але перш ніж він приїде, нам необхідно перевірити, наскільки наші дітки талановиті. Тому зараз у вас є можливість розповісти вірші, заспівати пісні, взагалі продемонструвати усі ваші таланти».

Виокремивши дві хвилини на те, щоб діти згадали вірші і пісні, ми розпочали конкурс. Звичайно, у нас не було переможців і переможених, тому кожен учасник отримав солодкий

приз. Через 15 хвилин ми сформували дві команди для рухливих ігор. І знову учасники збагатилися не лише гарним настроєм, але й невеликими призами. Хто знає, скільки тривали б ігри, якби не настав довгоочікуваний момент: на решті почувся звук гальм саней Діда Мороза біля дверей музичної школи.

З Дідом Морозом приїхав і керівник Церкви АСД у Східному регіоні Віктор Іванович Антонюк. Він розповів про традицію вручати подарунки на Різдво, витоки якої сягають того дня, коли мудреці прийшли до немовляти Ісуса і принесли свої дари. Саме тому серця багатьох людей в наші дні Бог спонукає допомагати тим, кому важко. І саме тому Міжнародний благодійний фонд ADRA в Україні піклується про тих, хто цього потребує.

У рамках проекту «Діти Європи – дітям України» новорічні подарунки отримали 23 малозабезпечені і багатодітні сім'ї м. Красний Луч, в яких виховуються 70 дітей. Міські служби соціального забезпечення, а також Відділ у справах сім'ї та молоді міської ради висловили бажання продовжити розпочату співпрацю з Церквою Адвентистів Сьомого Дня і організацією ADRA.

Завершивши зустріч у м. Красний Луч, сани з подарунками поїхали далі – в м. Петровське, де в школі-інтернаті для дітей з порушеннями розвитку на них чекали 70 учнів молодших класів.

У цілому ж за період з 20 січня по 14 лютого в Одеській, Донецькій, Луганській, Кіровоградській областях близько 7 000 дітей отримали різдвяні подарунки. Вони зіграли їхні маленькі серця, як небесні промінчики. Саме для цього ADRA і реалізує вже 8 років поспіль цей унікальний різдвяний проєкт «ДІТИ ЄВРОПИ – ДІТЯМ УКРАЇНИ».

Що ти віддаси Ісусові?

«Бо Ти жертви не прагнеш, а дам цілопалення, – то не любе воно Тобі буде. Жертва Богові – зламаний дух; серцем зламаним та упокореним Ти не погордуєш, Боже!» (Псал. 51:18, 19)

Один чоловік був дуже бідним. Він ходив із будинку в будинок, просячи милостиню, щоб хоч якось прохарчуватися. Якось він натрапив на царську карету. Цар наказав зупинити карету, вийшов з неї й направився до прохача. Серце жебрака зраділо: милостиня, яку дасть цар, може назавжди позбавити його від злиднів! Але, на його подив, у руках царя нічого не було. Навпаки, він сам простягнув до жебрака руку й запитав: «Що ти можеш мені дати?»

Жебрак, зворушений, почав копошитися у своїй старій торбині, проте знайшов там лиш зернятко пшениці. Він поклав його на долоню царя. Карета поїхала, залишивши прохача спантеличеним і засмученим.

Увечері жебрак виклав із сумки все, що вдалося зібрати за день. Серед мідяків і сухих кірок він виявив і зернятко. Воно повернулося, але було вже не звичайним, а золотим! І він з гіркотою подумав: «Це був не просто цар, а Цар царів! Якби я віддав Йому не зернятко, а те єдине найцінніше, що в мене було, – своє життя, то й справді більше ніколи б не знав злиднів».

А що віддаси Ісусові ти?

